

OSTRAVAN.CZ

1. První premiéra Prodané nevěsty ukázala, jak lze z klasického titulu šikovně odfouknout nánosy prachu

16.12.2022 ostravan.cz - Milan Bátor

[Odkaz na originál](#)**Klíčová slova:** divadlo (3); moravskoslezské (3); Národní (3); opery (2); ostravské (2); NDM

Už za necelé dva roky nastane významné výročí narození českého skladatele Bedřicha Smetany, jehož život vymezují letopočty 1824 až 1884. K tomuto jubileu připravuje **Národní divadlo moravskoslezské** provedení všech osmi Smetanových oper. Nová inscenace Prodané nevěsty je dalším titulem, kterým se ostravské divadlo připravuje na tuto výzvu. A propos, připomeňme, že tato myšlenka nespadla z nebe. Cyklické provedení oper Bedřicha Smetany se podařilo už legendárnímu šéfovi **ostravské opery** Emanuelu Bastlovi, který v jubilejním roce 1924 provedl celý komplet v měsících březnu až červnu dokonce dvakrát.

Nestárnoucí "Prodanka" se vrátila na ostravské jeviště po tříleté odmlce. Předchozí nastudování v režii Ilji Racka se udrželo na repertoáru mnoho let a je dobré si položit otázku, jestli to bylo z důvodu samotných kvalit geniálního díla, nebo pro konzervativní a ruku na srdce i notně omšelé pojetí. Jedno je jisté: aktuální nastudování opery připravené režisérem Jiřím Nekvasilem a šéfem **ostravské opery**, dirigentem Markem Šedivým je diametrálně odlišné. Připomeňme, že se pánové obklopili spolehlivým inscenačním týmem. Scénu připravil zkušený Daniel Dvořák, který otevřel naplno stavidla své fantazie. Humorná fetišizace českých národních atributů (např. obří sklenice piva), surrealistické výtvarné koláže, svižně malované kulisy, to vše má eleganci a jiskru.

Z inscenace Prodaná nevěsta. (Foto: Martin Popelář)

Kostýmy Sylvie Zimuly Hanákové jsou hravé a bezprostřední. Komunikují se scénografií a podílejí se na výrazném výtvarném vjemu z inscenace. Představení je pastvou pro oči a působí jako výtvarné dílo, nikdy však nesklouzává ke kýči nebo bezradnosti.

Nejvýraznějším prvkem nové inscenace je choreografie. Jméno Lukas Zuschlag si prosím pěkně dobře zapamatujte. Tento vynikající tanečník a choreograf si zahrál jednu z hlavních rolí už v nedávné nové inscenaci baletu Louskáček-Vánoční koleda. To, co tento šikovný chlapík s týmem spolupracovníků v Prodané nevěstě pohybově vymyslel, je vyložená senzace! Taneční a pohybové kreace místy vyloženě hypnotizují diváka a vysloužily si na premiéře po zásluze největší ohlas publika.

Režie Jiřího Nekvasila je příkladem, jak lze nenásilně vstoupit do tisíckrát zpracovaného tématu, vymyslet něco smysluplného a nenapáchat přitom žádné újmy. Je hravá, imaginativní, objevná, asociativní a rozpustilá. Dává hlavním protagonistům dostatek svobody a příležitostí, aby ukázali, v jakých výrazových polohách, prostředcích, gestech a projevech jsou silní a přesvědčiví.

Z inscenace Prodaná nevěsta. (Foto: Martin Popelář)

Sluší se dodat, že obsazení se tentokrát skvěle sešlo. Realizační tým šlape jako luxusní švýcarské hodinky. Nekvasil našel spoustu legračních prvků, které novou inscenaci oživují a diktují její bystré tempo a agilní spád. Jedním z vrcholů, který vyvolal v publiku doslova záchvaty smíchu, je scéna komediantů, kteří hledají náhradního medvěda. Ale podobných vtipných vychytávek najdete v celé opeře spousty, stačí se dobře dívat a poslouchat.

A poslouchat se opravdu vyplatí, nastudování Marka Šedivého rozhodně patří k těm, které nepřístupují k Smetanově majstrštyku s ustrašenou pozicí, jak tohle kánonické dílo správně načančat. Šedivého taktovka je svižná, nebojí se zatlačit na pilu v tempech a dynamice, perfektně si hlídá srozumitelnost a jistotu v sólových výkonech. Divákům z publika připadá, že orchestr pod jeho vedením hraje tak nějak samozřejmě, ochotněji a vitálněji, než bývá zvykem. Bez jediného sporného dojmu zazpíval také operní sbor **NDM** báječně připravený Jurijem Galatenkem. Dámy i pánové jako obvykle herecky přesvědčiví a vždy na správném místě. Klíčové sborové partie v jejich podání byly vysloveně lahůdkové!

Veronika Rovná jako Mařenka. (Foto: Martin Popelář)

Co říci k představitelům hlavních rolí? Mařenka ostravské stálice Veroniky Rovné kráčí věrně ve stopách nedostižné sopranistky Evy Dřízgové, která v této roli vytvořila (nejen) v Ostravě těžko překonatelný etalon. Jeník Martina Šrejmy znamenitě zpívá. Skvělou dvojici vytvořili Jana Hrochová a Josef Škarka – brněnská mezzosopranistka v dobré pěvecké kondici i hereckém pojetí, její kolega spíše herecky než hlasovým projevem. Podobně se vedlo i dalšímu manželskému páru Krušinů, který v inscenaci ztělesnili Anna Nitrová a Roman Vlkovič. Nitrová je vynikající herecký talent, ale byla přesvědčivá a důrazná i ve zpěvu. Vlkovič má příjemný, srozumitelný a zvučný baryton, po herecké stránce si vedl dobře, místy jen možná zbytečně okázale.

Klíčové postavy, které nejvíc baví publikum, ztvárnili na premiéře Martin Gurbaľ a Václav Čížek. Oba odpovídají typologii a charakterům těchto vesnických figurek. Kecal Martina Gurbaľa umí být dostatečně vemlouvavý, nechybí mu však ani nadhled a zlomyslnost. Vašek Václava Čížka je prostě neodolatelný. Pohybově i pěvecky je jeho pojetí kouzelné a do detailu vycizelované. Přitom zbytečně nepřehrává, umí se povznést a dát signál publiku, že to je prostě jenom hra.

Z inscenace Prodaná nevěsta. (Foto: Martin Popelář)

Na poslední místo rozhodně nepatří brilantní Václav Morys, jehož principál je černým koněm nové inscenace. Na malé časové ploše dokázal ostravský tenorista uplatnit svůj komediální dar způsobem, který naprosto zboursal některé diváky. Výborně mu přitom sekundovali Erik Ondruš jako negramotný indián (ostravská specialitka: říkali mu Dežo) a svůdná Patricia Janečková v roli Esmeraldy. Nesmíme zapomenout ani na přirozené herecké vstupy dětí.

Národní divadlo moravskoslezské novou Prodanou nevěstou ukázalo, že národní klasiku lze představit lidem i jinak než zapouzdřeným a licoměrným způsobem. Prostě jen jako sázku na jistotu. Věřím, že divadelníkům muselo v mnoha chvílích pořádně zatrnout, jestli jejich osobní a osobité pojetí bude publikem respektováno a přijato s pochopením.

Z inscenace Prodaná nevěsta. (Foto: Martin Popelář)

Naštěstí se tak stalo vlastně ve všech případech, protože Nekvasilova operní inscenace je sice místy odvážná, frivolní a rozverná,

nikdy však není banální, lascivní a obscénní. Nejvíc potěší, že všechny inscenační složky jsou tentokrát v dokonale vyladěné symbióze. Smetana svou operu na sklonku svého života nazval hračkou. **Národní divadlo moravskoslezské** ji jako pěknou hračku, která udělá radost dětem i dospělým, skutečně představilo. Navíc, dobré hračky se nezhazují. Nikdy nevíte, kdy za vámi přijdou vaše děti ptát se, s čím jste si kdysi rádi hráli. V ostravském divadle si hrají rádi – a to je moc a moc dobře.

URL | <https://www.ostravan.cz/77124/prvni-premiera-prodane-nevesty-ukazala-jak-lze-z-klasickeho-titulu-sikovne-odfouknout-nanosy-prachu/>

[« zpět na začátek](#)